

საბჭოთა
საქართველო
68

წლისაა

ახალი სიმაღლეებისაკენ გზისკენ ნაბიჯებით

„განვლილი 88 წელი საუკუნეებს უტოლდება“, ამ დღეებში ეს სიტყვები ხშირად გვხვდება პრესაში, გვესმის ტელე და რადიო გადაცემებიდან. ზეპირადაც უფროსი თაობის ადამიანები თავად არიან მოწმენი რესპუბლიკის ცხოვრებაში გადადგმული იმ გიგანტური ნაბიჯებისა, რომელმაც მანამდე არნახულ სიმაღლეზე აიყვანა ჩვენი ცხოვრების სხვადასხვა დარგი. ცხადია, იგივე ითქმის რესპუბლიკის ფიზკულტურულ-სპორტულ მოძრაობაზე, რასაც მტკიცე საფუძველები საქართველოში ხელისუფლების დამყარების პირველი დღეებიდანვე ჩაეყარა. ფიზკულტურისა და სპორტის სპეციალისტები და ენთუზიასტები უწყვეტად ჩადგნენ ახალი ცხოვრების ფერხულში. ახლამა მთავრობამ უმაღლესი განცხადებით განაცხადებდა: ხელუხლებლად დარჩენილიყო სპორტული დარგები, ყოველმხრივ დაეყრდნო მხარი ამ დარგის მუშაობას. ამიტომ იყო, რომ 20-იანი წლების დასაწყისის ენთუზიასტები არ განუდგნულა, პირიქით, ნოყიერი ნიადაგი პოვა. გაიხსნა ფიზკულტურული უჩრდოვანი შრომითი კოლექტივები, გაიხსნა ფიზკულტურის გაკვეთილების რაოდენობა სკოლებში, იწყება სპორტის კლასიკური სახეობების დანერგვა, პარალელურად კი ყურადღება ეთმობა სპორტის ეროვნული სახეობების და ხალხური თამაშების აღორძინებას. სხვათა შორის, იმ პერიოდში ჩაეყარა საფუძველი ქართული სპორტული ტერმინოლოგიის დამუშავებას, დაიწყო ოფიციალური რესპუბლიკური შეჯიბრებების ჩატარება, პარალელურად ეწყობა ამიერკავკასიის პირველობები. დიდი წარმატებით იწარგება ფიზკულტურული დღესასწაულები.

ფიზკულტურა და სპორტი 20-იან წლებში მრავალმხრივ საუბრადღებო სოციალურ ფუნქციას ასრულებდა. ცხადია, უმთავრესი ამოცანა იყო მოახლოების განმარტების გაუმჯობესება. იმ წლებში სპორტმა დიდად შეუწყო ხელი და

საფუძველი განუშტეცა ამიერკავკასიის ხალხთა მეგობრობას. 1928 წელს მოსკოვში გამართულ პირველ საკავშირო სპარტაკიადზე სამი მომე რესპუბლიკა ერთ ძმურ კოლექტივად მონაწილეობდა. ქართული სპორტის წინსვლა-აღმავლობის ეტაპები ყველას კარგად მოეხსენება. საქართველო ხომ სპორტულ რესპუბლიკად იქცა. მსოფლიოს ბევრი ხალხმრავალი ქვეყანა ინატრებდა ისეთ მიღწევებს, რაც საქართველოს წარგზავნილებმა მოიპოვეს მსოფლიო სპორტულ არენაზე, კერძოდ, ოლიმპიურ თამაშებში. არადა, მსოფლიოს თუნდაც იმავე ქვეყნებისგან განსხვავებით, რომლებსაც დიდ სპორტში ასე გავუსწარი, ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობის ტრადიცია და გამოცდილება ჩვენ არასდროს გვქონია.

სპორტი, ისევე როგორც ხელოვნება და მეცნიერება, დღეს ერის თავგამოჩენის ერთ-ერთი საუკეთესო საშუალებაა, ქართველი სპორტსმენები მსოფლიო სპორტულ სარბიელზე მხოლოდ მედლებისთვის როდი იბრძვიან. ისინი ყველგან და ყოველთვის ავლენენ ქართველი კაცის რაინდულ ბუნებას, მთელს საყაროს აცნობენ თავის ხალხის საუკეთესო თვისებებს.

გარდაქმნისა და დემოკრატიზაციის დღევანდელ პირობებში რესპუბლიკის ფიზკულტურულ-სპორტული მოძრაობის წინაშე უფრო საიმედო პერსპექტივები იშლება. ამ პროცესების სიკეთე ჩვენს სფეროშიც ნათლად ჩანს, მაგრამ ეს დასაწყისია მხოლოდ. ეს მხარდაჭერა და ხელშეწყობა, რასაც ჩვენი რესპუბლიკის პარტიული და საბჭოთა ხელმძღვანელი ორგანოები იჩენენ, მეტს გვავალდებს. დასაღამურია ახალი სპორტული სიმაღლეები, მტკიცე ნაბიჯებით მივიდეთ წინ საყოველთაო-სახალხო ფიზკულტურული მოძრაობის დამკვიდრების გზაზე.

წინსვლას საფუძველს უმაგრებს განვლილი ათწლეულების მიღწევები. ახალი სიმაღლეები გველის, მეგობრებო!

თბილისის XX საერთაშორისო ტრადიციული ბურნიკი კიუდოში

უპილი ქართული საპროფიტო ადგილი

ახალი საპროფიტო ფალანგების შედეგი
ორი დღის ასპარეზობის შედეგი

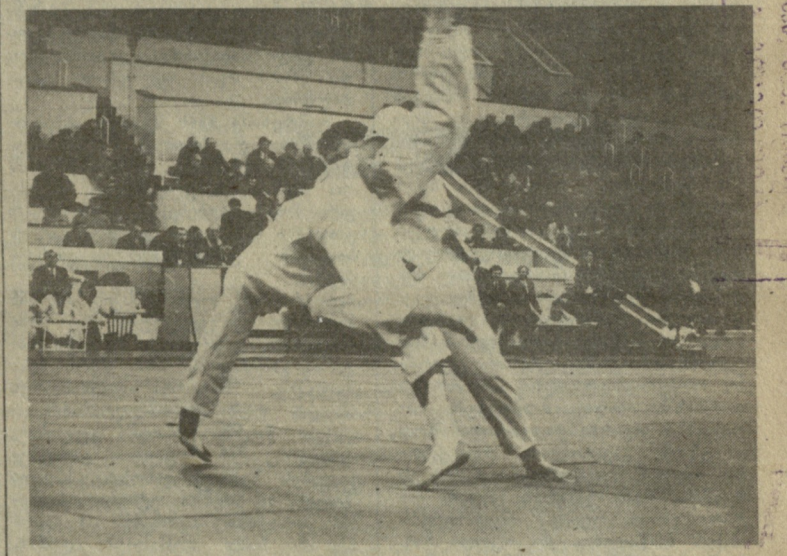
კიუდოშიტა თბილისის საერთაშორისო ტურნირის კალენდარში უმნიშვნელო ცვლილებები მოხდა — აბსოლუტური კატეგორიის ნაცვალად ჩატარდება გუნდური პირველ დღეს მედლების კომპლექტი სამი წონით კატეგორიის (მძიმე, 95 და 86 კგ) ათლეტებმა გაითამაშეს. პრიზიორთა შორის მოხვდა მხოლოდ ერთი უცხოელი მონაწილეთა გუნდის წევრი მძიმე წონაში პატამა ბატერდენი. მან დაწინაურდა მედალისტი ჯერჯერობით ან საბჭოთა კავშირის ნაკრების, ან საქართველოს გუნდის წარმომადგენელია (ტურნირში, ტრადიციულად, ქვეყნისა და საქართველოს გუნდები ცალ-ცალკე ასპარეზობენ).

საქართველოს მოქიდავეთაგან, ცხადია, გულშემატკივრები მაღალ შედეგებს მოელონ. მაგრამ ასპარეზობის პირველი დღის შედეგებით წარუმატებლობას, როგორც ჩანს, აქვს

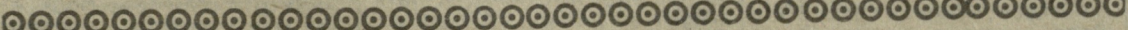
ობიექტური მიზეზი. საკავშირო ნაკრები, ცნობილია, ევროპის ჩემპიონატისთვის ემზადება. ოთხ წონაში მწვერთვულ ტანდემებში უკვე ჰყავთ შერჩეული და მათ პასუხსაგები ასპარეზობის წინ დასვენების საშუალება მისცეს. ამ ოთხეულიდან სამი ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელი გასლავთ (კობა კურტანიძე, გიორგი თენაძე და ამირან ტორიკაშვილი). ერთი კი მძიმეწონისანი გრიგორი ვერიგეია. სამი გამოკვეთილი ლიდერის გარეშე კოლექტივს ბევრ ალბათ ვერც მოვთხოვთ, მაგრამ არის კიდევ ერთი მიზეზი, რომელსაც აქვე მოგასვენებთ.

ამ კოტა ხნის წინათ საქართველოს ძიუდოისტებმა საკავშირო ჩემპიონატში ბრწყინვალე წარმატებას მიიღწიეს: მოიპოვეს გუნდური

ნ. მ. ვ. ვ.

ჩენა ლალიძის ფოტო

ორი ტურის შედეგები

დამთავრდა უმაღლესი ლიგის წყალბურთოთა 45-ე საკავშირო ჩემპიონატის მეორე ტური. გთავაზობთ 22 და 23 თებერვალს ჩატარებულ შეხვედრათა შედეგებს:

ბაქო. „დინამო“ (თბილისი) — „მოსკოვი“ 7:7 (1:1, 1:3, 3:2, 2:1), „დინამო“ (მოსკოვი) — „დინამო“ (კიევი) 11:5 (5:1, 3:3, 0:1, 3:0), „დინამო“ (ალმა-ათა) — კვ (ბაქო) 7:6 (2:1, 2:1, 0:3, 3:1); „დინამო“ (თბილისი) — „დინამო“ (კიევი) 10:9 (2:2, 2:2, 2:2, 4:3), „დინამო“ (მოსკოვი) — „დინამო“ (ალმა-ათა) 15:4 (1:1, 6:0, 6:0, 2:3), კვ (ბაქო) — „მოსკოვი“ 6:4 (2:1, 2:0, 1:1, 1:2).

ლვოვი. „ტორპედო“ (მოსკოვი) 8:8 (3:2, 2:3, 2:2, 1:1), ცსკ ვფ — უნივერსიტეტი (მოსკოვი) 8:3 (2:1, 3:0, 2:1, 1:1), „დინამო“ (ლვოვი) — კვ (სევესტროპოლი) 8:7 (2:1, 1:4, 3:0, 2:2); უნივერსიტეტი (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (ხარკოვი) 7:6 (2:0, 1:2, 1:3, 3:1), „ტორპედო“ (მოსკოვი) — კვ (სევესტროპოლი) 7:4 (0:0, 2:1, 3:1, 2:2). „დინამო“ (ლვოვი) — ცსკ ვფ 9:9 (3:2, 3:2, 2:3, 1:2).

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა	25 თებერვლისთვის
„დინ.“ (მოსკ.)	8 6 1 1 94-61 18
„დინ.“ (თბ.)	8 6 1 1 68-61 18
„დინ.“ (ლვოვი)	8 5 2 1 69-69 18
ცსკა ვფ	8 5 1 2 88-56 11
„უნივ.“ (მოსკ.)	8 4 1 3 61-52 9
„დინ.“ (ალმა-ათა)	8 4 1 3 55-61 9
„ტორპ.“ (მოსკ.)	8 2 4 2 57-64 8
„დინ.“ (კიევი)	8 1 3 4 57-65 5
„მოსკოვი“	8 1 3 4 50-59 5
კვ (სევესტ.)	8 2 1 5 61-70 5
კვ (ბაქო)	8 1 1 5 52-59 3
„ლოკ.“ (ხარკ.)	8 1 1 6 58-73 3

თბილისი. სპორტის სასახლე. 22 თებერვლი.

„დინამო“ (თბილისი) — ვიფ (რიგა) 85:84 (47:51).

„დინამო“: ღარსაძე (26), კოლიჩი (20), სანაძე (18), კროპაჩოვი (8), ვაშაძე (6), შენგელია (5), ტიუბინი (2), ფერიაშვილი.

ვიფ-ი: ეკობსონი (28), ვეტრა (21), ლიეკა (9), ბონდარენკო (8), მელდერისი (6), მელნიკი (6), ზანკოვსკი (3), ლაკსა (3), იანუშესი.

მსაჯები — ე. რესეირი (მოსკოვი) და ვ. ბიჩოვი (მოსკოვის ოლქი).

თბილისი. სპორტის სასახლე. 23 თებერვლი.

„დინამო“ (თბილისი) — ვიფ (რიგა) 82:77 (43:42).

„დინამო“: შენგელია (31), კო-

სსრ კავშირის ჩემპიონატი ქალთაშორის

რწმუნა უნდა დაპირუხლო

ლიჩივი (17), ღარსაძე (15), კროპაჩოვი (11), სანაძე (3), ტიუბინი (3), თორილაძე (2), ვაშაძე, ფერიაშვილი.

ვიფ-ი: ვეტრა (25), ეკობსონი (17), ლიეკა (11), ზანკოვსკი (8), მელნიკი (8), მელდერისი (6), ბონდარენკო (2), ლაკსა.

მსაჯები — ე. რესეირი (მოსკოვი) და ვ. ბიჩოვი (მოსკოვის ოლქი).

გაპარაკაზების ქვეყნის გუნდებმა განუყოფილებას და ხასიათს ყველაზე უფრო ზუსტად გუნდის თამაში და აქედან გამომდინარე მისი მდგომარეობა განსაზღვრავს. თბილისის „დინამოს“ გულშემატკივრები, მათი რიცხვი კი, მოგვხსენებთ, საკმაოდ დიდია, დღეს კლავტურის ესთეტიკაზე, სანა-ხაობრივ მხარეზე ნაკლებად ფიქრობენ. შექმნილმა სიტუაციამ ისინი, კარგა ხანია, სხვა პოზიციებზე დააყენა. გამარჯვება და ქულები — აი რა არის დინამოელთა მთავარი მიზანი ამ ეტაპზე, მიზანი, რომლის შესრულებაც ასე თუ ისე, დაამოკრებს თქვენს გუნდს, გრეთვლიდებულ, სამშო ზონას.

ესეც დაგვეთანხმებით, ალბათ ბრძოლის თავისებური ფორმა, სადაც ხშირ შემთხვევაში გადაწყვეტი მნიშვნელობა ნერვების

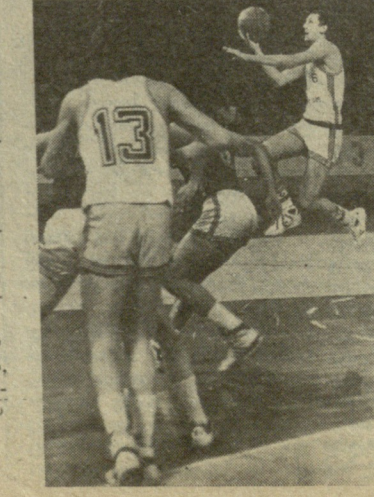
დიდი ანგარიშით

ლახილიძის სპორტულ ბაზაზე, თბილისის „დინამოს“ ოსტატ ფეხბურთელთა გუნდმა მორიგი საწვრთნელი მატჩი გამართა, მისი მეტოქე ამჟერად ღონეცის „მახტორი“ იყო. თამაში დინამოელთა სრული ტერიტორიული და სათამაშო უპირატესობით მიმდინარეობდა და მათივე გამარჯვებით — 4:1 დამთავრდა. ბურთები გაიტანეს კაქარაძემ (2), ყაველშვილმა და ფანცულაიამ.

დინამოელთა შემადგენლობა: გებელია, კეკელია, მავკარაძე (არზიანი), ქედი, ცხადაძე (ფანცულაია), სვანაძე, აფთიაური, ცეცია, ცაგვა (ყაველშვილი), გოგიანიშვილი, კაჭარავა.

სოფია უნივერსიადის მოლოდინო

გაუგამათის დედაქალაქისა და მის შემოგარენში მდებარე სპორტულ ბაზაზე 2-დან 12 მარტამდე გაიმართება სტუდენტთა მსოფლიო ზამთრის თამაშები. შეჯიბრების პროგრამაშია თხილამურებით რბენა, სამთო-საბურთალო სპორტი და ციგურებით რბენა, ორჭიდო, ტრამპლინის ბრძოლა, პოკი, ფიგურული ციგურაობა და ბიატლონი. სულ გათამაშდება მედლების 38 კომპლექტი, რომლის მოსაპოვებლად 32 ქვეყნის ათასამდე სტუდენტი შეეცელება ერთმანეთს.

ასე იწყებოდა...

პინს გალაპერისი იღბა

პინს-პინსი მეცადინეობის დროს ეგნატაშვილმა შემოიტანა ფიზიკულტურის მასწავლებლად წასვლა ბებუთოვის (ახლა ენგელსის) ქუჩაზე მდებარე ქალთა დიდ სასწავლებელში. თან დასძინა, მართალია სკოლა რუსულია, მაგრამ შენ გავეთილებს ქართულად უნდა გაუძღვეო. მე დევთანხმე და მეორე დღესვე გამოცხადდა ადგილი. სასწავლებლის დირექტორად მუშაობდა ევგენი ჭოღოშვილი — მშვენიერი შესახედაობის ქართველი კაცი. მან გულთბილად მიმოიღო და თან გამაფრთხილა: „ჩვენი მოწაფეები თქვენზე უფროსები არიან, მაგრამ არ შეშინდეთ, მე ყურადღებას არ მოგაკლებთ, გავეთილებთ ხშირად დაგსწავლით“. მე იმხანად 18 წლისაც არ ვიყავი, სასწავლებელში კი 25 წლისანიც იყვნენ.

სასწავლებელს ქვედა სართულზე ყველაწილი იარაღები აღჭურვილი სავარჯიშო დარბაზი ჰქონდა, ზემოთ, მესამე სართულზე კი საზოგადოებრივი სასაფლაო. სასწავლებლის განსუფთვების მუშაობა დარბაზი იყო. ამ დარბაზის ავანსცენაზე იდგა დიდი რიოილი და მეც გავეთილებს უფროს ხშირად აქ ვატარებდი, რადგან თავისუფალი მოძრაობისა და სარეკონისთვის მუსიკა მჭირდებოდა. აკომპანიტორად მყავდა მშვენიერი მუსიკოსი, ეროვნებით ჩემი ბოგომილი კოტეკი, რომელიც ფიზიკულტურის დიდი მოყვარული იყო. ჩემს მიერ შედგენილ ყოველ თავისუფალ ვარჯიშს იგი ახალ მელოდიას შეუწყობდა ხოლმე. გავეთილები საინტერესოდ ტარდებოდა და მოწაფეებსაც ძალიან შეუყვარდათ ფიზიკულტურა. კვირის შუა რაობის ჩადილობით სავარჯიშო დარბაზში, სადაც მოწაფეებს იარაღებზე ვავარჯიშებდი, სათანამოდ კი ეზოში გავდებოდი. დირექტორი ძალიან მადგამდა და პატრის მცემდა, თან უფროსად, ასეთი პატარა გოგო როგორ იმორჩილებს ამდენ მოწაფეს. რა იცოდა მან, რომ ქეთისძის ჩემზე ბევრად უფროს ქალებს ვხელმძღვანელობდი. ერთი სიტყვით, გამოცდილება და პრაქტიკა უკვე საქმოდ მქონდა და გავეთილებს თავისუფლად ვატარებდი.

საქართველოს გასაბჭოების პირველ წლებში სკოლების შეშლას ხშირად ამოწმებდნენ განათლების დარგის მაღალი თანამდებობის პირები. მოსიღონე ჩვენს ტექნიკუმშიც. როცა ჩვენთან ვინმე მოვიდოდა, დირექტორი უსათუოდ ჩემს გავეთილზე შემოიყვანდა — აქ ყოველთვის ისმობდა როიალის ხმა, ქალიშვილები მუსიკის ტაქტზე ასრულებდნენ თავისუფალ მოძრაობებს, რაც ძალიან ლამაზი სანახავი იყო და დირექტორიც ყველა სტუმარს სიამოვნებით უჩვენებდა ფიზიკულტურის გავეთილს. მე ზეგით, სცენაზე ვიდგა და მოსწავლეებს იქიდან ვაჩვენებდი ხოლმე ვარჯიშებს.

ერთ დღეს გაიღო დარბაზის კარი და შემოვიდა დირექტორი. მას თან ახლდა ორი უცნობი მამაკაცი. მოწაფეები შესანიშნავად ასრულებდნენ ყველა ვარჯიშს და გავეთილიც ბრწყინვალედ ჩატარდა. ხარი რომ დაირეკა, ერთმა სტუმარმა აჯანყდა ხელი ჩამოგართვა და რუკულად მომართა — ვერ მადლობა. ამომიხსალა, შემდეგ დაუმტკიცა: „გმადლობთ, დიდად ვისიამოვნებო“. დირექტორმა ისინი გააცილა და რომ დაბრუნდა, მითხრა: „შენ რომ ხელი ჩამოგართვა, ის ლუნაჩარსკი იყო“.

ზამთარში შერჩეულ მოწაფეებს ავეთილებს შემდეგ სასწავლებელში ვტოვებდი და ცალკე ვამუშავებდი. ვმზადებოდი საჯარო გამოსვლისთვის, რომელიც „ვახუშტის“ უნდა მომწოდებოდა. დირექტორი ძალიან მეხმარებოდა, რეპერტორზე ხშირად მესწავებოდა

და ყველას აფრთხილებდა, ჩემთვის ხელი არ შეეშალა. მართლაც, კარგად მოვემზადეთ — მოსწავლეებს მრავალნაირი თავისუფალი ვარჯიში შევასწავლე — მხატვრული „გაგრაბი“ და „მიჯრები“, „პირამიდები“, „ფერხული“ და სხვა. მათის ბოლოს, დათქმულ დღეს, დირექტორმა დაიქირავა სასულე ორკესტრი. სკოლის ეზო თოვით შემოაქვეს და ირგვლივ სკამები დადგეს. დაბეჭდვინეს აგრეთვე მოსაწყვეცი ბარათები და დაუგზავნეს განათლების დარგის მუშაკებს. ბარათები დაუყოფნით გამოსვლის მონაწილე მოწაფეებსაც მშობლებისა და ნათესავების დასაბრუნებლად. ბევრი ისე, დაუპატიჟებლადაც მოვიდა. დაგვეწერნენ ჩვენი ძველი მოვარჯიშებიც გიორგი ეგნატაშვილისა და გიორგი ნიკოლაძის თავკაცობით. გამოსვლა ძალიან კარგი, საინტერესო გამოვიდა და ყველას მოეწონა. მე დიდი თავივლი მონაწილე. დირექტორი ძალიან კმაყოფილი დარჩა, პატრისავე სტუმრებს ჩაით და ხოლმე გაუმასპინძლდა, შემდეგ კი სამასწავლებლოში დიდი მადლობა გამოთქმდა და ერთი თვის ხელფასით დამაჯილდოვა.

რამდენიმე ხნის შემდეგ თბილისის ზოგიერთ სკოლას, მაგალითად, გიგა ბერიძისს, განსიორსკისა და ჩემსას. სახელმწიფო გამოსვლა მოგვწყობინეს. ლუნაჩარსკი ყოფილა ჩამოსული და მის პატრისავემ დაუხმინავეთ ეს ღონისძიება.

საერთოდ, ლუნაჩარსკის ძალიან უყვარდა ფიზიკულტურა და სიამოვნებით ესწრებოდა ყველა საჯარო გამოსვლას. ამას წერს მისი მესულე, ნატალია ალექსანდრეს ასული როზენბლი-ლუნაჩარსკის თვის წიგნში „სხოგა გულისა“, რომელიც მან მეტულის გარდაცვალების შემდეგ გამოცხად. სხვათა შორის, ამ წიგნში ავტორი თბილისში ყოფნასაც იხსენებს. ამ გამოცხადში ჩემი მოწაფეები ლამაზ, მაგრამ რთულ ნაერებებს ასრულებდნენ. ლუნაჩარსკის განსაკუთრებით მოეწონა ერთი გოგონას ვარჯიში, რომელიც წინ, შუაში მყავდა და დაყენებული და მართლაც საუცხოოდ ტყავდა. ლუნაჩარსკიმ ის თავისთან მიიხმო და უთხრა, თუ ცეკვის შესწავლას მოინდომებ, ჩამოდი მოსკოვში, მოდი ჩემთან და მე მოგაწყობ სადაც საჭირო იქნება.

შემდეგ წელიწადს ჩვენი სასწავლებელი ბელგის ქუჩაზე გადავიდა, მე კი დავრჩი იმავე შენობაში, სადაც 70-ე სკოლა მოთავსდა. ამ სკოლაში ყოფნის დროსაც ყოველ გაზაფხულზე ვმართავდი საჩვენებელ გამოსვლებს, რომლებიც დიდი პოპულარობით სარგებლობდა. ამ სკოლის მოწაფეები ძალზე მუსიკალური და პლასტიკური იყვნენ, ცეკვაც იცოდნენ, ამიტომ სასულე ორკესტრის გარდა ვიწვევდი ახლო საზოგადოებას ანსამბლს და თორის, ქაშაჩისა და დოლის თანხლებით ვავარჯიშებდი. მასხოვს, ერთხელ მოვინახლე „უზუნდარას“ მოტივზე დადგმულ ვარჯიშს — ცეკვა. მოვარჯიშებდი ამ ვარჯიშს მოუღარუნე დაირებით ხელში ასრულებდნენ.

სკოლაში გავეთილების შემდეგ, კვირის ორჯერ, საღამოობით ვავარჯიშებდი ხელოვნების მუშაკთა პროფკავშირის წრის ქალთა განყოფილებას. წრეს ხელმძღვანელობდა ვანო მაჭავარიანი. ამ წრეში ვარჯიშობდნენ მსახიობები, მოცეკვავეები, მხატვრები და ხელოვნების სხვა დარგის მუშაკები. მასხოვს, გავეთილს წრეში იმ დროს ვარჯიშობდნენ კინომსახიობი კოტე მჭებერიძე, მხატვარი დიმიტრი თავაძე და ბევრი სხვა.

ქალთა წრეში სისტემატურად ვარჯიშობდა მსახიობი თამარ ქავაძე. იარაღებზე ვარჯიშს დროს ძალიან გაუბედავო იყო. მე ყოველთვის გვერდით ვდგე და გამაზნებლად და დასაბრუნებლად, თანაც მეშინოდა, არ ჩამოვარდნილიყო და

არ დაშავებულიყო. ერთხელ რუსთაველის თეატრში დიდგა ახალი პიესა მისი მონაწილეობით. თამარ ქავაძეც პრემიერაზე მოვარჯიშე ქალები დაგვპარტია და ყველას ბილეთები მოგვცა. პიესის მიხედვით, თამარის პერსონაჟი სხვენზე უნდა ასულიყო. ჩვენ ვიფიქრეთ, რომ იგი ამას ვერ შესძლებდა, მაგრამ წარმოიდგინეთ ჩვენი გაოცება, როდესაც მან ხელი წამოავლო სცენის კუთხეში მიყუდებულ ლანდრულ კიბეს, მიადგა კედელს და სხვის დაუხმარებლად ერთ წუთში ავარდა ზემოთ. მეორე დღეს, მორიგ მეცადინეობაზე ვითხნენ: „აქ რომ ასეთი გაუბედავი ხარ, იარაღზე ასვლისა გეშინია, იქ როგორღა მოახერხებ ისეთ დახმარებულ კიბეზე ასვლა? მან გულბანად გაიციხა და ვითხნა: „როდესაც სცენაზე ვარ, მაშინვე დაგვაყვავებ, გარდა ჩემი როლისა, რომელიც უხაკლოდ უნდა შევასრულო“. ხელოვნების მუშაკთა წრის მეცადინეობა ტარდებოდა რუსთაველის გამზირზე ვაჟთა პირველი სკოლის სპორტდარბაზში. მეცადინეობაზე ხშირად გვესწრებოდა გიორგი ეგნატაშვილი. იქ 3 წელი ვიმუშავე, თან პარალელურად მუშაობდი თბილისის მე-8 და 51-ე სკოლაში, სადაც სხვა სავანთან ერთად, პენსიაზე გასვლამდე ფიზიკულტურის გავეთილებსაც ვატარებდი.

იმ დროს ჩვენი ძველი მოვარჯიშები, მაგალითად, ვანო ბერიძე, ვანო მაჭავარიანი, გულო რხილაძე, გიორგი ბაბილოძე, ალექსანდრე ჭორაძე და სხვები, ისე დაოსტატდნენ, რომ ყველა შეჯიბრებებში იღებდნენ მონაწილეობას და პირველ ადგილებს ისაუბრებდნენ ჩვენთან, საქართველოშიც და რუსეთშიც. გათვლ ბერელაშვილს და გიორგი ნიკოლაძეს კი ჯილდოები საზღვარგარეთ, პრალაშიც მქონდათ მიღებული.

მასხოვს, ერთხელ, საქართველოს პირველობაზე ტანვარჯიშში, თითქმის ყველა ჩვენი მოვარჯიშე — ვანო მაჭავარიანი, გიორგი ბერიძე, ვანო ბერიძე, ვაიოხ ბერიშვილი, გიორგი ნიკოლაძე და სხვები მონაწილეობდნენ. შეჯიბრების პირველ დღეს პირველ ადგილზე გავიდა გიორგი ნიკოლაძე, მეორეზე — ვანო მაჭავარიანი, მესამეზე — ვანო ბერიძე, მეოთხეზე — ვაიოხ ბერიშვილი, მეხუთეზე — გიორგი ბერიშვილი. ალექსანდრე კიშორის თვის წიგნში „მეცადინეობის სპორტსმენი“ წერს: „გიორგისთან ყველა მივიდა და პირველობა მიულოცა, როდესაც ვაიოხ და გიორგი მივიდნენ მისალოცად, გიორგიმ სიცილით უთხრა: „თქვე დაღუპულე, ხომ გუგუნებოდი, ივარჯიშეთ, ივარჯიშეთ, მამ რა გგონათ, პირველობა თავისით მოვიდოდა?“. საერთოდ, გიორგიმ ხშირად იცოდა სიტყვა „დაღუპულს“ ხმარება, მაგრამ მისი ბუნება ხმით ნათქვამი ეს სიტყვა საწყენად არავის რჩებოდა.

ვაიოხის ვარჯიშები იარაღებზე, რა თქმა უნდა, საგრძნობლად გართულდა, მაგრამ, ფაქტობრივად, ახლაც იგვიყა, რაც ჩვენს დროს იყო. იმ, ქალების ვარჯიშში კი სულ სხვა სურათი.

1922-24 წლებში და უფრო ადრეც, თამარ ნიკოლაძე თვლები და ყველაზე ძლიერ მოვარჯიშედ. მას ბევრჯერ მიუღია მონაწილეობა რუსეთში გამართულ შეჯიბრებებში და ყოველთვის გამარჯვებული დაბრუნებულა. ქალების ახლანდელი და მაშინდელი ვარჯიშები დიდად განსხვავდება. ჩვენ, მაგალითად, ხელყირებს მხოლოდ ორძელის ბოლოებში ვაკეთებდით. უფრო ძლიერები ვიყავით რგოლებზე ქანებაში, რომლის დროსაც პირადად მე ვასრულებდი სრულ ბრუნებს და შემდეგ ირრე მხარეს ქანებაში. წინ ქანებაში ზეშეური უფრო ადვილია, ვიდრე უკან ქანებაში. თამარი ორრე მხარეს, ძალიან იოლად აკეთებდა ამას. მე კი უკან ზეშეური მჭირდა. — ქუთაისში რომ დაგვბრუნდი, თამარი წერილში უსათუოდ მითხრა, ზეშეური გამოვიდის თუ ვერაო.

ჩვენ ორძელი ორრე მხარეს ერთნაირი სიმაღლისა გვექონდა, ახლა კი ნაირსიმაღლის ორძელზე ვარჯიშობენ. ამნაირ ორძელზე ვარჯიშში ბევრად უფრო ძნელია, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ქალები შესანიშნავად ასრულებდნენ მასზე ურთულეს ნაერებებს, ხელყირებს, სალოტებს, აღმართებებს და მოვლებებს. ერთი სიტყვით, უდავოა, რომ ქალთა ვარჯიშები ძალიან დამშვენდა და გართულდა.

1922 წლიდან ძველი მოვარჯიშები ხშირად ვიკრიბებოდით ერთად, უმეტესწილად გიორგი ნიკოლაძის ბინაში განვითარდნის (ახლანდელი ტაბინის) ქუჩაზე №21 სახლში.

ეს დიდი ბინა მთლიანად ეკუთვნოდა ნიკოლაძის მრავალსულიან ოჯახს. შვილებით, სიძეებით და შვილიშვილებით. თითქმის სულ აქ იყვნენ ნიკო ნიკოლაძის მოხუცებული დედა — კატო და ანკო, დიდად განათლებული საზოგადო მოღვაწე ქალები.

საღამოობით ყველანი დიდი სიამოვნებით ვიკრიბებოდით მათთან. ნიკოლაძეების ოჯახში ყველა ჩვენზე უფროსი, ჩვენზე განათლებული და საქვეყნოდ ცნობილი პირი იყო, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, თავს ძალიან თავისუფლად ვგრძნობდით, რადგან ისინი ფრად კეთილშობილი ადამიანები იყვნენ, თავი ძალზე უბრალოდ ექიბათ. ხარის დარეკვის შემდეგ, კარს რომ გააღებდნენ, პირზე ღიმილით შემოგვეგებებოდა გიორგის დედა, ქალბატონი ოლიო. ხელს ჩამოვარებოდა, მოვიკითხავდა ახლობლებს, გვითხრდა, თუ რაიმე აინტერესებდა. ამ დროს გამოვიდოდა გიორგი და თავის ოთახში შეგვიძღვებოდა. იქ დაგვხვდებოდნენ ადრე მისულ ჩვენი მოვარჯიშეები — ზოგი ქადაგს თამაშობდა, ზოგი კითხულობდა. იმ დროს ყველანი სტუდენტები ვიყავით, გიორგი კი დოცენტი იყო და მას რჩევას ვთხოვდით. გიორგი ძალიან დინტერესებული იყო იმით, რომ ყველას კარგად ესწავლა და საგნები დროზე ჩაებავენ. პრეტექციით ნიშნის არასოდეს დაწერდა, უნდოდა, რომ ყველა ნამდვილი ცოდნა მქონოდა. თუ სთხოვდი, სიამოვნებით დაგვხმარებოდა საგნის ახსნა-გაგებაში.

ნიკოლაძეებთან საღამოს უსათუოდ ჩაიხე მიგვიწვევდნენ, სასადილო ოთახში დიდ მაგიდას გააწყობდნენ, აუცილებლად მოიტანდნენ გიორგის ორცხობილებს, რამდენიმე ნაირ მურაბას, შემოდგომაზე კი ახალ ნივთს. გიორგიმ იცოდა, ვის არაფერი უყვარდა და იმას დაუდგამდა წინ, თან არ მოეშვებოდა, სანამ არ შეაქმევდა. ნამდვილი ქართული სტუმართმოყვარე ოჯახი იყო. ამ დროს სუფრასთან ისხდნენ ოჯახის სხვა წევრებიც. ჩვენი ბიჭები ბევრს ოხუნჯობდნენ, იყო სიცილი და მხიარულება. ასე ვატარებდით დროს მათ ოთახში.

ერთხელ გიორგის ოთახიდან რომ გამოვიდით, ჩაის სასმელად გაწყობდნენ სუფრასთან, სასიამოვნო შესახედაობის მოხუცე ვინილით. მე ის მანამდე არ მენახა, არ ვიცოდი ვინ იყო. გიორგიმ მასთან მიმიყვანა და უთხრა, მამა, ეს ქეთი მოსეშვილია. ჩემი გვარი რომ ვაიოხ, მაშინვე მითხრა, ალბათ სოფელ გუბიდან იქნებო. მე დავმეცადინე მოსეშვილის შესახებ მეთხრა. მეტი არაფერი უკითხავს. ყველანი ჩაის შევექცეოდით. სუფრაზე საერთო საუბარი იყო. რუსულად მამას ეკამათებოდა ჯიხაშის თაობაზე. ჩვენ იმ ხანებში ძალიან გავავტრებდით მთამსვლელობის ამბებში და გიორგიც სინანულს გამოთქვამდა იმის გამო, რომ ჩვენ მწვერვალებს სხვა ტომის ხალხი იპყრობს, ქართველებს კი არც ერთი ასვლა არ ჩაუტარებიათ. ბევრი კამათის შემდეგ გადაწყდა, რომ მომავალ ზაფხულს მეწყვის ექსპედიცია კავკასიონის მაღალი მწვერვალის ყანებში დასასაყობად. ამ გადაწყვეტილებას ყველა ჩვენგანი სიხარულით შეხვდა. ახლა საქმე იყო ახლანდელის მომზადება. ამისათვის თბილისის მიმდებარე საწვრთნელი პრაქტიკული მეცადინეობები უნდა ჩავეტარებინათ. ვვარჯიშობდით წერაყინის რეზინაზე, საფეხურების გაქეთებაში, კარგების გამლა-აქცვაში, თოკების ხმარებისა და მათი გადამის ხერხებში. მომზადების მთავარი შტაბი, რა თქმა უნდა, ნიკოლაძეების ბინა იყო. ნახევარი წელი მათი ბინა არ დაღაფულა — მთელი ინვენტარი იქ ინახებოდა, ტრიალებდა უამრავი ხალხი, იყო ერთი აუზი, უკმაყოფილების ნაცვალად, რითაც შეიძლო, ხელს გვიმართებდნენ. იმ დროს ქუთაისიდან შემატყობინეს, დედაზე იყო ავად გახდა. მე მაშინვე ქუთაისში გავემგზავრე, სექტემბრამდე იქ დავრჩი და, რასაკვირველია, ექსპედიციას გამოვავალი, ჩვენები კი გიორგი ნიკოლაძის ხელმძღვანელობით 1923 წლის 28 აგვისტოს მცირეგორაზე ავიდნენ. ეს იყო პირველი მასობრივი ასვლა — 18 მთამსვლელები, მათ შორის 5 ქალი — ლილუხი ხენიძე, მარო ბეჟანიშვილი, ელიკო ლორთქიფანიძე, ასმათი ნიკოლაშვილი და მარო ტყავაძე — მწვერვალზე აღმართეს ალამი. ამრთად, ასრულდა გიორგი ნიკოლაძის ოცნება — მცირეგორაზე ავიდა პირველი ქართული ექსპედიცია. მას შემდეგ მოეწყო მეორე ექსპედიცია, რომელსაც ალექსან-

დრე დიდებული ჩემი მომადგენლობდა. ამ ასვლაში მონაწილეობდნენ ჩვენი ახლობლები — სოსო ასლანიშვილი, ალექსანდრე ჯაფარიძე და სხვები. დღეს უკვე ათი ათეული — ფაქტია, რომ გიორგი ნიკოლაძის გავითს მცირეგორაზე ავტომატურად ჩაეყვანა საქმეში მთამსვლელობის. მაქვს, 1925 წელს, დაარსდა საქართველოს გეოგრაფიული საზოგადოება, სადაც ჩამოყალიბდა მთამსვლელობის განყოფილება, რომლის თავმჯდომარედ აირჩიეს გიორგი ნიკოლაძე, მივიდა — მიქელ პატარიძე.

ეთიუზიასტებმა ახლა იალბუხის დაპყრობა განიზრახეს და საწვრთნელი ექსპედიცია მთაწყვის, 1925 წლის 12 ივლისს კი, ისევ გიორგი ნიკოლაძის ხელმძღვანელობით, 19 ალბინისტი, მათ შორის იგივე 5 ქალი, ავიდა კავკასიონის უმაღლეს მწვერვალ იალბუხზე.

დადგა 1926 წელი. შემოდგომაზე უნივერსიტეტში გიორგი სადოქტორო დისერტაციის დასაცავად მიავლინა საფრანგეთში. მასთან ერთად გაემგზავრა მამამისი, ნიკო ნიკოლაძე, რომელიც ასევე საფრანგეთში იყო გაგზავნილი მთავრობის მიერ. მათ გასაცემლად სადგურზე თითქმის ყველა მოვარჯიშე შევიკრიბეთ.

გიორგიმ დისერტაცია ბრწყინვალედ დაცვა, ყველა ჩვენგანს კი თბილისში ანოტაციები და სურათები გამოგვიგზავნა. წერილებსაც ხშირად ვაწერდა — გვატყობინებდა საფრანგეთში, გვიჩვენებდა ინგლისში ტანვარჯიშის მდგომარეობას. დროს რომ მიხვდებოდა, თურმე სავარჯიშო დარბაზებში დალიდა, თვითონაც ვარჯიშობდა და საქმესაც ეცნობოდა. ნახსენა ნაწავლს ჩვენ გვიჩვენებდა.

1927 წელს გავიგეთ, რომ გიორგიმ იქორწინა ჩვენს ძველ მოვარჯიშე ქორეკტა ლამაზიძეზე — ცნობილი ექიმის ვახტანგ ლამაზიძის ქალიშვილი. ყველას გაგვიხარდა ეს ამბავი, რადგან ქორეკტას კარგად ვიცნობდით. გიორგის მამა, ნიკო ნიკოლაძე, მაღე ჩამობრუნდა საქართველოში და მეორე წელს 85 წლისა გარდაიცვალა. 1928 წელს გიორგი მეუღლესთან ერთად დაბრუნდა საქართველოში და ისევ ძველბურად გამოცოცხლდა მთამსვლელობის საქმეზე.

1929 წელს, სამი ალბინისტისგან — გიორგი ნიკოლაძე, პიმენ დვალი, სიმონ ჯაფარიძე — შემდგომი ექსპედიცია თეთნულდისკენ დაიძრა. პირველ დღეს, ტექნიკური მიზეზების გამო, ასვლა ვერ მოხერხდა, მოლაშქრებმა ღამე თეთნულდის კალთაზე, პატარა ბაქანზე გაათენეს. მეორე დღეს, 27 აგვისტოს, დარბაზი დროა გათენდა. ასვლა დაიწყო შუაში პიმენი და ბოლოს გიორგი. ყველანი მშვენიერ პუნებაზე იყვნენ. მწვერვალამდე აღმარევი რჩებოდა, როცა პიმენ დვალი დაეცა. გიორგიმ სიმონს დაუძახა, მან პიმენს ჯერ წავაყენე ჩაურჭო, შემდეგ მხარში ჩავაოხე ხელი, მაგრამ ვერ შეაჩერა და თვითონაც დაეცა. ორრე ჯერ ნელა მიტურავდა, შემდეგ თითქმის მოწყენებით, ისე სწრაფად დაეშენა ძირს და ყინულის ძაბრში ჩაევიდნენ.

ასე მოულოდნელად, ტრაგიკულად დაიღუპა ამ ასვლის ორი მონაწილე. გიორგი ნიკოლაძე თბილისში რომ დაბრუნდა და მოვიხსნა, ავდამყვანი დაგვიხვდა. ციებას, რომელიც უკვე სვანეთში შეპყროდა, ისე დაეპყრებინა, რომ ძლიერ ლაპარაკობდა. მაინც ყველაფერი დაწყოფილებით გვიამბო: დაღუპულების სამებრად მთელი სვანეთის მონადირეები შეკრებილიყვნენ. ისინი გიორგისთან ერთად წასულიყვნენ დაღუპულებს სამებრად. სამ დღეს უშედეგოდ ეძებდნენ. 2 სექტემბერს ნახეს პიმენ დვალი, სიმონი კი 8 სექტემბერს იპოვეს. პიმენ დვალი სვანეთში დასაფლავდა, სიმონ ჯაფარიძე კი, მისი დედის თხოვნით, თბილისში გადმოსვენეს.

ამ შემთხვევის შემდეგ, გიორგი ძალიან გამოცოცხლა. ზაფხვრიდან, ლაპარაკის დროს ხშირად ყოვნდებოდა, მზერას რაიმეზე შეაჩერებდა და ასე იყო ერთხანს. მაგრამ დრო ხომ ყველაფრის მკურნალია და გიორგიც გამოვიხსნა, მით უმეტეს, რომ საქართველოში ახალი საქმე წამოიწყო — ზესტაფონში ფერმანგანუმი ქარხნის დაწყება გადაწყდა — და გიორგიც ახლებრდა. 1931 წლის თებერვალში დაიწყო კიდევ ზესტაფონის „ფეროს“ მშენებლობა.

მთავან მონაწილე.

ფილიპინელი საპროფილო ადგილი

(დასასრული)

გამარჯვება და ცამეტი საპროფილო ადგილი (4 ოქროს, 3 ვერცხლისა და 6 ბრინჯაოს მედალი). მას შემდეგ დიდი დრო არ გასულა და, რა დასამალია, ფილიპინელი გუნდი განაგრძობს მსოფლიო მონაწილეობას. ზოგი არ არის ჩვეულებრივად, ზოგს კი, უბრალოდ, გონს მოსასვლელი არ ეყო დრო. ეს, სხვათა შორის, ასეა მუდამ — დიდ სტრატეგიულ დატვირთვებს, ჩვეულებრივ, დებარების პერიოდში მოუყვება ხოლმე...

მინც რა მოხდა თბილისის ტურნირის სტარტზე?

მედიკ ვონა. ასპარეზობაში მონაწილეობდა ხუთი ათლეტი საქართველოდან: აკაკი კობორაძე, დავით ხახალაშვილი, ზაზა დაბრუნდაშვილი, ვალერი მარუნიშვილი და მიხეილ ხუმაბერიძე. ამთაგან მეტ-ნაკლები წარმატებით ისპარეზა მხოლოდ ზაზა დაბრუნდა-

შვილმა, რომელმაც მონაწილეობა ბერძენულ-დაბრუნდაშვილის წინააღმდეგ მიიღო გაიკაფა გზა ფინალისკენ და ბოლოს მესამე ადგილზე გაიყვანა.

კობორაძე და პარუნაშვილი სასტარტო ბრძოლებშივე დამარცხდნენ. პირველმა წააგო შეხვედრა ფრანგ დავით დუდისთან, მეორემ კი იმავე მონაწილე ბერძენულ-დაბრუნდაშვილს წინააღმდეგ დაუგდო ფრანკ ნოვლანდს (აშშ), ხუმაბერიძემ კი მსახთა გადამწყვეტილებით მასზე გაცილებით უფრო მძიმე გილ ხეივანზე (ესტა).

ხახალაშვილს (იგი 18 წლისაა) მეორე წრეში ფინალურად ძლიერი მეტოქე ჰყავდა — ვალერი კობორაძე. მასთან ტიდილში ქართველ ათლეტს ხელი დაუშვადა, რამაც მის შემდგომ გამოსვლას გარკვეული კვალი დააჩნია. ხახალაშვილმა მოგებით კი მოიგო ეს შეხვედრა, მაგრამ მომდევნო წრეში ვერაფერი გააწყო გენალი ია-

სერგეი კოსოროტოვი   ვადიმ ვოინოვი   ვიტალი პენსიაკი

რომელმაც მონაწილეობა მიიღო პირველი ადგილი.

95 აბ. კობა კურტანიძის გარეშე ამ წინააღმდეგობაში, როგორც იტყვიან, ბურთი და მოედანი ახალგაზრდებს დარჩათ. მათ შორის ყველაზე უკეთ მომზადებული აღმოჩნდა ვადიმ ვოინოვი, რომელმაც მოიგო მთავარი პრიზი ლეონიდ სვირინთან ბრძოლაში.

აქ მესამე საპროფილო ადგილზე გაიდა ლერი ჟორჟოლიანი, საკავშირო ჩემპიონატის ბრინჯაოს პრიზიორი. ორ სასტარტო შეხვედრაში გამარჯვების შემდეგ (ფრანგ სტეფან ტრენისთან და საბჭოთა ნაკრების წევრ დიმიტრი სოლოვიოვთან) ჟორჟოლიანს ხელი მოეცა ახალგაზრდა რიველთან ინტერეს პერტელსონთან ორთაბრძოლაში. მაგრამ ამის მიუხედავად მომდევნო შეხვედრებში მოიგო და ერთ-ერთ საპროფილო ადგილს დაიკავა.

ში დამარცხდა ვლადიმერ სელია-კოვთან. ასევე სტარტზე გამოეთიშა ასპარეზობას ახალგაზრდა ქართველი ძიულდისტი ირაკლი გურჩიანი (დამარცხდა ოლეგ შაპჩიკიანი).

213

95 აბ. 1. სერგეი კოსოროტოვი, 2. გენალი იარიომენკო (ორივე — სსრ კავშირი), 3. ზაზა დაბრუნდაშვილი (საქართველო) და პატამა ბატერლენე (მონგოლეთი).

96 აბ. 1. ვადიმ ვოინოვი, 2. ლეონიდ სვირილი (ორივე — სსრ კავშირი), 3. ლერი ჟორჟოლიანი (საქართველო) და ინდრიკ პერტელსონი (სსრ კავშირი).

96 აბ. 1. ვიტალი პენსიაკი (სსრ კავშირი), 2. ანზორ თენაძე (საქართველო), 3. მაკოშელ ტიულპაროვი და ვალერი იულანოვი (ორივე — სსრ კავშირი).

გუგინ...

თბილისის საერთაშორისო ტურნირის მე-10 დღე საქართველოს ძიულდისტიკაში არწყევალედ ჩაატარეს, მოიგეს ორი ოქროს, ერთი ვერცხლისა და ერთი ბრინჯაოს მედალი. ჩემპიონები გახდნენ სოხუმელი ვლადიმერ დგებუაძე (71 კგ) და გორელი ენგურ გოგიაშვილი (78 კგ). ამავე წინააღმდეგობაში (საქართველო) ვერცხლის, ხოლო სოხუმელ თამაზ ჭელიძეს ბრინჯაოს ჯილდოები ხვდათ.

სულ ორი დღის შემდეგ საქართველოს ნაკრების წევრები მოპოვებული აქვთ ორი ოქროს, ორი ვერცხლისა და სამი ბრინჯაოს მედალი.

213

78 აბ. 1. ენგურ გოგიაშვილი, 2. ბესიკ ქოქოვე, 3. თამაზ ჭელიძე (სამივე — საქართველო) და სტეფან ფრემონი (საფრანგეთი).

71 აბ. 1. ვლადიმერ დგებუაძე (საქართველო), 2. პასკალ ზოსო (საფრანგეთი), 3. იური სოკოლოვი (სსრ კავშირი) და ლი ჩან სუნი (ესტონია).

ანზორ თენაძე   ზაზა დაბრუნდაშვილი   ლერი ჟორჟოლიანი

306 როგორ განაგრძო ტატაშვილის წინ

დაპინდარებაში!

სპორტსმენთა განცდები სტარტის წინ თავისთავად საინტერესოა, რაზედაც იშვიათად თუ იწერება პრესაში. ჩვენ ახლა შევეცდებით გაგაცნოთ ძიულდისტი თბილისის საერთაშორისო ტურნირზე "გინ როგორ ემზადებოდა ტატაშვილი გასასვლელად. გვიჩვენებს, „სპორტსმენთა სამზარეულო“ და ინტერესებს მკითხველს. ამ საქმეში დახმარება ვთხოვეთ საქართველოს ძიულდისტიკა ნაკრებში გუნდის მწვრთნელს შოთა ხაბარელს. დავიწყეთ იმით, რომ პირველი კითხვით თვით შოთას მივმართეთ.

© პირადად თქვენ რა განახიანებდათ ტატაშვილი გასვლის წინ?

— ძალიან დიხად, შეიძლება ითქვას, უჩვეულოდ დიხად, ფიქრისა და გარემოების ტატაშვილი, ამ მომენტში გაცილებით ყველაფრის დავიწყებას, აი, კობა კურტანიძე პირიქით, არეწავდა მუდამ სირბილით გადის, არა აქვს მნიშვნელობა ტატაშვილი ახლოსა თუ მოშორებით. ახლა კი უშუალოდ ამ ტურნირის მონაწილეებს დავაყვირდეთ ამერიკის შეერთებული შტატების გუნდის წარმომადგენელი დევიდ ვოლენსი შეკითხვების წინ ძალიან თბილად ჩაცმული და შეუსვენებ-

ბლივ საბტუნებლით გარჯიშობს 10 წუთი. კორეელი პაკ უნი გასაბდელში დგას და ორივე ლოყაზე ხელებს ირტყამს, დრო და დრო კი სხეულის ცალკეულ ნაწილებს ძალისხმევით ჩქმტვით „აღვიძებს“, სსრ კავშირის ნაკრების წევრი ვალერი იულანოვი ღრმად ჩაფიქრებული დადის გასაბდელში. ფრანგი ე. გეიმონი კუთხეში მიმდგარა, სახეზე ხელები აქვს აფარებული და პლეიერი მუხისკენ უხმენს.

ვლადიმერ დგებუაძე მტკიცე ნაბიჯებით, შეკრული მუშტებით შედის საბრძოლველში...

ჩვენა უნდა დავიბრუნოთ

(დასასრული)

დიახ, ამ ეტაპზე დიდი მნიშვნელობა აქვს რწმენას საკუთარ ძალებში, საკუთარ შესაძლებლობებში, რწმენას, რომ გუნდს ხელეწიფება ყველაზე რთული ამოცანის გადაჭრა, თორემ რიგის ვეფი, გუნდის დიდ უნდა ვთქვათ, არ გაზავდით ის გუნდი, რომლის დამარცხებაც დინამიკურად უნდა გაუჭირდეთ. მთავარი პირობაა, რომ გუნდი შეხვედრა გავიხსენოთ. როგორც, დარწმუნებულად ვართ, გამარჯვების დიდ იმედი არცაა ჰქონდათ. მაგრამ ბრძოლა იმდენად წარმატება, რომ ჯერ სურვილი გაჩნდა, მერე კი მისი რეალიზაციის გზებიც. მთა კამაში მოდის, რომ ამბობენ, სწორედ ასე მოხდა.

დღევანდელი ვეფის ამბიცი-

ბი, უმეტესწილად, ორი კალათბურთის (ეკობსონს და ვეტრა) ოსტატობის ემყარება. ასეთი უმნიშვნელო რესურსებით საკავშირო ჩემპიონატს თავიდან ბოლომდე, ცხადია, ვერ გასწვდები. სწორედ ამით აიხსნება ის, რომ რიგის კოლეგები დღესდღეობით აუტსაიდერი გახლავთ. მაგრამ ერთი ორი მატჩის უმაღლეს დონეზე ჩატარება, თუკი ხელმეწყობაც სათანადო ექნა, ცხადია, ყველა გუნდს შეუძლია. ეკობსონსა და ვეტრაში პირველ მატჩში ბოლომდე გამოავლინეს თავიანთი შესაძლებლობები და კოლეგები 49 ქულა შესძინეს, ფაქტობრივად ქულათა ნახევარზე მეტი.

როგორაა „დაუსჯელი პარაპა“ 36-ე წუთამდე გრძიდებოდა, მანამდე, სანამ დინამიკურად არ იგრძნეს მოაზრებული მარცხის სა-

შეშრობა. სხვათა შორის 36-ე წუთი ამ მატჩის კულმინაციური მომენტი იყო, რომელმაც თბილისელებს რწმენა და ბრძოლის უნარი დაუბრუნა. დარჩენილმა ოთხმა წუთმა მატჩის ბედი თბილისელთა სასარგებლოდ გადაწყვიტა.

მეორე მატჩში „დინამო“ უფრო ატლანტურად, განსხვავებულად იყო წარმოდგენილი. ყველაზე სასიამოვნო კი ის გახლდათ, რომ ბრძოლის შესაშური უნარი გამოავლინა. განსაკუთრებით უკომპრომისო ბრძოლა იყო ამ დღის მოედნის ყველა მონაწილეთა, ყველა რგოლში. თბილისელები ამ ბრძოლაში არ შეუშინდნენ და ბოლოს მიაღწიეს კიდევ მზანს.

„დინამოს“, ეს ყველაზე კარგად იცის, ამ ჩემპიონატში უამრავი პრობლემა აქვს გადასაჭრელი. მაგრამ, როცა ლიდერი (მხედველობაში გვყავს დარსაძე) თავის ადგილზეა, როცა კოლეგები ერთ მუშტად არის შეკრული (ერთ მხარეს — გამოცდილი კოლოჩი, კროპიოვი და ტიუბინი, მეორე მხარეს — ახალგაზრდები ვაშაიძე, ფერიაშვილი და სხვანი). ამ პრობლემათაგან ზოგიერთის მოგვარე-

ბა თითქოს ძნელი არც უნდა იყოს.

ახალგაზრდა კალათბურთელთა გარდაბნის ჩამოთვლისას ჩვენ შეგნებულად ავუარეთ გვერდი შეხვედრის, ვინაიდან მასზე ორიოდ სიტყვა საგანგებოდ უნდა ვთქვათ. იმ ტიპის ცენტრალური თავდასხმელებს, როგორც შეგვლია გახლავთ, გარკვეული ფუნქცია აქვს. რაა და, უმეტესწილად, გუნდის თამაში მისმა სწორმა მოქმედებამ უნდა განაპირობოს. შეგვლია ამ დღის ნამდვილი ცენტრალური თავდასხმელი იყო და როგორც გამოიჩინა საკმაოდ რეალური ძალა, წარმოადგინა. ყველაფერს თავი რომ დაეხეობოდა, ბოლოს და ბოლოს, ისიც ვნახეთ, რომ მატჩის მოგება ცენტრალური თავდასხმელებს შეუძლია. ერთი სიტყვით, მეორე მატჩში „დინამომ“ ბევრი ახალი თვისება გამოამჟღავნა და გულშემატკივრებსაც (კალათბურთელებთან ერთად) რწმენა დაუბრუნა. ეს კი კოლეგებს დღის ყველაზე მეტად სირბილდა.

სხვა მატჩები

ტალინსა და მოსკოვში გაიმართა კალათბურთელთა საკავშირო ჩემპიონატის მორიგი მატჩები.

ტალინში. „კალევიკი“ რეგულარულად და ალბათის არმიულები მეორე დღეს დაამარცხა 92:83 (43:47).

მოსკოვში. ადგილობრივმა „დინამომ“ ლონეცის „შახტორს“ მეორე შეხვედრა მოუგო 92:78 (45:42).

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 25 თებერვლისთვის				
„დინამო“ (მ.)	32	21	11	58
სკ (ალმა-ათა)	28	18	10	46
„კალევიკი“ (ტალ.)	30	15	15	45
სკა	25	18	7	43
„უალა“ (კაუნ.)	20	19	1	39
„სტაბილი“ (ვინ.)	26	12	14	38
„დინამო“ (თბ.)	28	10	18	38
„სტაბილი“ (კ.)	20	17	4	37
ვეფ (რიგა)	29	4	25	33
„სტაბილი“ (ლენ.)	26	6	20	32
„შახტ.“ (დონ.)	24	7	17	31
რტი (მინსკი)	22	8	14	30

ნოდარ გუგუშვილი.

დრო გვარდება

საბჭოთა კავშირში პირველად ტარდება ქალთა შორის სამოთხისილა-მურო-სპორტში ევროპის თასის გათამაშების ეტაპი და ამ ავტორიტე-ტული ასპარეზობის მასპინძლობა წილად ხვდა ჩვენი რესპუბლიკის სამ-ოთხისილა-მურო სპორტის ახალ ცენტრს — გუდაურს.

ეს გახლავთ უმაღლესი კატეგო-რიის ასპარეზობა და, რაღა თქმა-უნდა, ასეთი რანგის შეჯიბრებას საუფლადგულ მომზადება ჰქონდა. მაქსიმალურად უნდა იქნეს გა-თვალისწინებული ყველაფერი, რაც დაკავშირებულია არა მხოლოდ უშუ-ალოდ ასპარეზობის მაღალ დონე-ზე ჩატარებასთან, არამედ სტუმრე-ბის მიღება-დაბინავებასთან, მათს-კვებასთან, კულტურულ ღონისძიე-ბებთან და ა. შ.

რესპუბლიკის მთავრობამ იმა-ვითვე მიიღო. სათანადო ზომები უვე-ლია საერთის მოსაგვარებლად. შე-იქმნა საორგანიზაციო კომიტეტი, რო-მლის სხდომებზე სისტემატურად განიხილებოდა პრობლემური საკი-ნები, გასული წლის 22 ნოემბერს-კი საქართველოს სსრ მინისტრთა-საბჭომ მიიღო საგანგებო დადგე-ნილება.

როგორ სრულდება დადგენილე-ბის მოთხოვნები, როგორ გამოი-ყურება დიდი შეჯიბრების წინ გუ-დაურში? ჩვენ უკვე ვწერდით არსე-ბული ზოგიერთ ნაყოფანებზე. ბევრი ხარვეზი გამოჩნდა ამ-დღეებში აქ. გამართულ საქვეშეო-პირველობაზე.

ზემოხსენებული დადგენილებით აღვიღოთ კურორტების სამშა-რთველოს დავალებული პქონდა-სასტუმრო „ბილარს“ კეთილმოწყ-ობა ევროპის თასის გათამაშების-მსაჯენისა და ოფიციალური სტუ-მრების მისაღებად. ეს სასტუმრო-წელს კომპერატორებს გადასცეს. აქ-ახლა ყველაფერი კეთდება, რათა „ბილარს“ ყოველმხრივ მზად იყოს

და დაბინავოს სტუმრები. გასუ-ლი წლის დეკემბრის ბოლოს ამუ-შავდა სასტუმრო „გუდაური“, რო-მელიც 120 სპორტსმენს მიიღებს. სპეციალური ტრანსპორტისა და მისი ექსპლუატაციის სისტემის სა-ხელმწიფო კომიტეტმა მოაწყო ტრა-სები, საბაგირო გზები მუშაობს, გაკეთდა სასტარტო და საფინიშო სახლები, რომელთა შორის დამუშა-რებულია კავშირი. საქონერგოდან გულში აქ ამოვიდნენ სპეციალისტე-ბი, რომლებიც შეამოწმებენ ელექ-ტროგაუდანობების საიმედოობას და გამოავლინენ ნაკლოვანებებს. ამი-ერაკვასიის რეინგვის სამმართვე-ლომ შემოიღო საწოლები სამტრე-დიდან. ახლა კი საწოლები ბაღე-ებს ელოდებიან, რომელიც რესპუ-ბლიკის გარედან უნდა მიიღოს. თუ მისი შემოტანა დაგვიანდა, ბაღებს-შეცვლიან მკვრივი ფანერით.

არის მთელი რიგი საკითხებისა, რომელიც ერთიან კოორდინაციას მოითხოვს. რაც, სამწუხაროდ, ჭერ-არ იგრძნობა. ბევრი რამ გაკეთდა და ბევრიც კეთდება, არის საკით-ხები (ვთქვათ, ტრასების ვარგისი-აობა და სხვა), რაც სპეციალისტთა დასკვნებს მოითხოვს, სპორტის მუ-შაკთა მხრიდან კი, როგორც გვი-თხრეს, ჭერვანი ყურადღება არ არის. ელოდებიან, მაგრამ ჭერჭერო-ბით არ ჩანან მუშაობები, რომლე-ბიც სასტუმრო „ბილარსში“ საფი-ნანსო ოპერაციების წარმოების სა-კითხს მოაგვარებენ, დრო კი ყვე-ლაფერში გვაჩქარებს.

დანარჩენ საკითხებზე „ლელოს“ უახლოეს ნომერში გვსაუბრები.

გამარჯვება სტარტამდე

ძიუდოსტა თბილისის XX სა-ერთაშორისო ტერნირში მესტიელი ჰა-ბუკის ირაკლი გურჩიანის დებიუტს წარმატებით ვერ უწოდებთ, რადგან ამ მოქმედებამ, რომელსაც პირველსავე შეხვედრაში საკმაოდ ძლიერი მეტო-ქე — საბჭოთა კავშირის ნაკრების წევრი ოლეგ შაჩიცი შეხვდა, ორ-თაბოლოა წააგო და ვერაფრით დაა-მასლოვა თავი გულშემატკივრებს.

გურჩიანმა ამჯერად „უნიკალური“ დატოვა სარბიელი. მაგრამ ეს დღე-ბი დიდხანს მაინც ემასლოვება, იგი ნამდვილი ტრიუმფატორი გახდა წი-ნა დღეს. ოლეგ მეგობრებმა და გულ-შემატკივრებმა სარბილიდან ხელში-ატაკებდნენ გაიყვანეს...

ამ შეხვედრაზე — თბილისის უნივერსიტეტის პირველ ლია პირვე-ლობაზე მკლავი გადასაღებად, მასპი-ნძლებმა თითქმის მთელი რესპუბლი-კიდან მიიწვიეს მსურველები. რა თქმა-უნდა, ისევე როგორც ყოველ სიახ-ლეს, ამ შეხვედრასაც მთლად გამო-ყვეთილი მოწინააღმდეგეები თუ არა, სპექტატორები კარგა გვარიანად ჰყა-ვდა. მაგრამ, როგორც კი შევედით უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში,

რომლის მყუდროება ამჯერად გულ-შემატკივართა შეძახილებს და მსუ-რვალე მხარდაჭერას დაერღვია, უმაღ-ღავრწმუნდით, რომ ყოველგვარი სკე-პტიკიზმი ამაო ყოფილა, რომ ეს ას-პარეზობა დიდსა და პატარას, სტუ-დენტსა და ლეტორსაც ერთნაირად იზიდავს, ამიტომ აზარტიც და ემო-ციაც მოჭარბებული იყო.

სულ 140-მა კაცმა სცადა ბედი. მო-წინააღმდეგე ორ წონით კატეგორიად — 80 კგ-მდე და ზევით დაყვეს. თანაც ცალკე გათამაშდა პირველობები უნი-ვერსიტეტულთა და მოწვეულთა შო-რის. სასწავლებლის პირველობაზე 80 კგ-ზე მოსაპარეზო ფინალში გავი-დნენ იურიდიული ფაკულტეტის სტუ-დენტი სოსო ჭალონიძე და მომავა-ლი ისტორიკოსი ზაზა გუჭეიანი. გა-იმარჯვა პირველმა. უფრო მძიმე წო-ნაში პაატა ახალაძის (ისტორიის ფა-კულტეტი) და ფიზიკის გოჩა ონა-ნოვის გადამწყვეტ შეხვედრაში ძა-ლები ამჯერად არათანაბარი იყო. ჭერ-ერთი, ახალაძე შეჯიბრებაში დაშვე-ბული ჩაება (იგი ყოფილი მოჭიდა-ვეა და ვეღარ ვაოჯიშობს მკლავის ტრავმის გამო), მაგრამ მაინც, ნატე-

ირაკლი გურჩიანი

ნი ხელით მიაღწია ფინალამდე. მეო-რეც, მისი მეტოქე ათლეტიზმის მი-მდევარია, რაც მის გარკვეულ უპი-რატესობას აძლევდა და გაიმარჯვა-კიდეც. მოწვეულთა ფინალში გავიდ-ნენ ერეკლე გურჩიანი და თელავე-რი გელა ესტარშვილი (80 კგ). აგ-რეთვე საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტუდენტი ზაურ ცხა-დაძე და გოჩა ონანოვი.

გაიმარჯვეს გურჩიანმა და ცხადაძე-მ და აბსოლუტური პირველობის ფინა-ლში გავედნა.

ფინალისადმი ინტერესი იმანაც გააღვივა, რომ როგორც თვით მეტო-ქეებმა საჯაროდ განაცხადეს, აქამდე მათთვის „მკლავი არავის გადაუწყ-ვია“. მათ შორის გამარჯვებულის გა-მოვლენას ორი ცდა დასჭირდა და ჩე-მპიონობა გურჩიანმა დაიდასტურა. შემდეგ, რაც მოხდა დარბაზში, უკვე ვთქვით. ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ იქნებ ძიუდოსტს ამ გამარჯვების ზე-იმმა გაუწვია ცუდი სამსახური თვით ტურნირში, წინა დღის ტრიუმფმა ბრძოლის ჟინი გაუწვია და ხელახლა განწყობა ასე ადრე არ მოიღო, მას დრო სჭირდება, რაც აშკარად არ ეყო ახალგაზრდა სპორტსმენს. მაგრამ გუ-ლგასტები არაფერია. მას, რომ იტყ-ვიან, ყველაფერი წინ უნდა ჰქონდეს და ახლა პირადად მასზეა დამოკლე-ბული მისი ბედი.

უზანა შიშინაძე.

საპაპურო პირველობა წაღბურთში I ლიგა

მიღწევად პირ ჩაითვლება

თბილისი. პაპის საცურაო აუზი.

ასე (თბილისი) — „სინთეზი“ (ყა-ზანი) 8:10 (2:2, 3:1, 1:4, 2:3). ასე: გორგაძე, კოლუაშვილი, ანდ-რევი, დემეტრაშვილი, ქათამაშვი-ლი. კელაურაძე, წულაძე, ფიოდო-როვი, ფანულოძე, მოხარევი, ბო-რული, მარგევი.

„სინთეზი“: ტერილა, ნურმუხამეტო-ვი, შებუღი, იაკოვლევი, კირსანო-ვი, იუშაევი, ტოლსტაიკოვი; ჩერნი-ბი, გლადილინი, ნარია.

ამ გუნდების შეხვედრის დასაწყისი თანაბარი ბრძოლით წარმოიშვა. თუ-მცა, იგრძნობოდა, რომ თუ თბილი-სელები უფრო ყურადღებით ითამა-შებდნენ, ყაზანელთა დამარცხება არ გაუჭირდებოდათ.

მართლაც, მეორე პერიოდში მათი მოქმედება უფრო ზუსტი აღმოჩნდა და თამაშის სადავებიც ხელთ იგ-დეს, ამას კი ის მოჰყვა, რომ თბილი-სელები სამი ბურთის სხვაობით და-წინაურდნენ. სამწუხაროდ, როგორც ეს არაერთ-ხელ მომხდარა, მასპინძლებმა ოლო გამარჯვება ნაადრევად ირწმუნეს, ყუ-რადღება მოადუნეს და უხეშ შეცდო-მას უხეში შეცდომა მოჰყვა. ყაზანე-ლებმა, რაღა თქმა უნდა, ამით ისარ-გებლეს და ზედზედ ხუთი ბურთი გაიტანეს. მასპინძლებმა ისლა მოახე-რეს, რომ მეოთხე პერიოდის დასა-წყისში ანგარიში გაათანაბრეს, მაგ-რამ ამან დიდი ენერგიის დახარჯვა მოითხოვა. მოქაბრავთა ენაზე რომ ვთქვათ, თბილისელები უკვე ცაიტ-ნოტში იყვნენ, რასაც ნერვიულობა დაემატა, ამას კი კვლავ უხეში შე-ცდომები მოჰყვა და საბოლოოდ და-მარცხდნენ.

ასე (თბილისი) — უმაღლესი სპო-რტული დაობატების სკოლა (კიში-ნოვი) 9:8 (3:2, 1:1, 2:1, 3:4). ასე: გორგაძე, კოლუაშვილი, ანდ-რევი, დემეტრაშვილი, ქათამაშვილი,

კელაურაძე, მოხარევი; წულაძე, ფიო-დოროვი, ფანულოძე, ბობრული, მარგევი.

სპორტსკოლა: შვარცმანი, კოზლო-ვი, ნოსკოვი, აფემოვი, სტრეჟაკოვი, ვლასოვი, ლუჩიცი; ვახენიძე, კლი-მანოვი, იარალოვი, ჩისტაკოვი, ბა-ლანდინი.

ამ შეხვედრაში ანგარიში სტუმრე-ბმა გახსნეს. მაგრამ შემდეგ მასპინძ-ლები დაწინაურდნენ და მეტოქეს ერ-თხელადაც არ მისცეს გასვლის თა-ნაფარობის აღდგენის საშუალება.

თუმცა, ეს იმას სულაც არ ნიშნავს, თითქმის თბილისელებმა ეს შეხვედ-რა ოლიად მოიგეს. მართალია, ისინი ორჯერ სამი ბურთის უპირატესობით იყვნენ წინ და მეოთხე პერიოდში ოთხბურთიან სხვაობასაც მიაღწიეს, როცა ანგარიში 9:5 გახდა, მაგრამ ლამის ყაზანელებთან შეხვედრის ის-ტორია გამეორდა — მასპინძლები კვლავ ნაადრევად დაშვიდდნენ და მათმა მეტოქემ ზედზედ სამჯერ და-ლაშქრა კარი. საბედნიერად, საფინა-ლო სასტვენმა თბილისელებს დროზე მოუწყო.

ამ შეხვედრაში კოლუაშვილმა 3 ბურთი გაიტანა. საერთოდ, იგი ჩვენს გუნდში საუკეთესო ბომბარდირად მო-გვევლინა.

3 ქულა სამ შეხვედრაში — საბო-ლოდ ასეთ შედეგს მიაღწიეს თბი-ლისელებმა, რაც, რა თქმა უნდა, მას-პინძელთა გუნდისთვის მიღწევად ვერ ჩაითვლება.

თბილისში ყველაზე უკეთ იასპარე-ზეს ყაზანელმა და მისცელმა წყალ-ბურთელებმა, რომლებმაც 4-4 ქულა აიღეს. კიშინოველებმა 3, ხოლო მსოკველებმა და კულასელებმა წყალბუ-რთელებმა 2-2 ქულა.

სამწუხაროდ, მართლაც გამარ-თული შეხვედრების ყველა ანგარიში ჭერჭერობით არ მივიღია. ამიტომ სა-ტურნირო მდგომარეობას ერთ-ერთ უახლოეს ნომერში შემოგთავაზებთ.

აბთაფილ აბვიშვილი.

იუნორთა ასოვლი ჩაგვიტანა

იუნორთა ფეხბურთელთა მსოფ-ლიო ჩემპიონატზე, რომელიც სა-ულის არაბეთში მიმდინარეობს, დამთავრდა პირველი ეტაპის შე-ჯიბრებები წინასწარ ჩგუფებში.

საბჭოთა ფეხბურთელებმა ბო-ლო მატჩი „ბ“ ჯგუფში კოლუმ-ბიის გუნდთან გამართეს და გაი-მარჯვეს ანგარიშით 3:1.

ამ ასაკის კოლუმბიელი ფეხბუ-რთელები სამხრეთ ამერიკის ჩემ-პიონები არიან, ამიტომაც გამარ-ჯვებას ძალთა სრული მობილიზება დაჭირდა. მიმდინარეობდა მუშ-წუთი, როცა კოლუმბიელმა ფე-ხბურთელებმა საჯაროდ დარტყმით გახსნეს ანგარიში, მაგრამ, შემდგო-ში ინციდენტის საფუძველზე დაუ-დასტურდა საბჭოთა გუნდი, 25-ე წუთზე საპასუხო ბურთი გაიტანა ტიმოშენკომ, მეორე ხანში კი სა-ლენკომ ზედზედ ორჯერ აიღო მე-ტოქის გარი.

საბჭოთა ნაკრებმა მატჩი ასეთი შემაღწელობით ჩაატარა: პხელნი-კოვი, ბენკო, ზაევი, ტაბუნკო, თეთრაძე, პოპოვიჩი, კასიმოვი, თე-დევი, ტიმოშენკო (მატვევი), სა-ლენკო, კირიაკოვი (ნიკიფოროვი).

სხვა ჯგუფებში ჩატარებული შე-ხვედრები დამთავრდა ასეთი შე-დეგებით: საუდის არაბეთი — ბო-რტუგალია 3:0, ნიგერია — ჩეხო-სლოვაკია 1:1, ბრაზილია — აშშ

3:1, გერ — შალი 1:0, ნორვეგია — ესპანეთი 4:2, ერაყი — არგენ-ტინა 1:0.

დღეს მსოფლიო ჩემპიონატზე მეოთხედფინალური შეხვედრები გაიმართება. საბჭოთა ფეხბურთელ-თა მეტოქე ქ. დამანში იქნება ნი-გერიის გუნდი. მეოთხედფინალის დანარჩენი წყვილებია: პორტუგა-ლია — კოლუმბია, ბრაზილია — არგენტინა, ერაყი — აშშ.

როგორც იტყობინებინ, ჩვენი მეტოქე — ნიგერიის ნაკრები გა-მთორყვეს მაღალი ტექნიკით, სის-წრაფით და ამავე დროს ძალის-მეორე, მეკუთრი თამაშით. 3 გან-ვლილ მატჩში სამი ნიგერიელი ფე-ხბურთელი გააძევეს მინდვრიდან და რვა — გააფრთხილეს.

ჯგუფური ტურნირების საბოლოო ცხრილები:

„ა“ ჯგუფი	თ.მ.ფ.წ. ბ. ქ.
პორტუგალია	3 2 0 1 2-3 4
ნიგერია	3 1 1 1 3-3 3
ჩეხო-სლოვაკია	3 1 1 1 2-2 3
საუდ. არაბ.	3 1 0 2 4-3 2
„ბ“ ჯგუფი	სსრ კავშირი
სსრ კავშირი	3 3 0 0 7-2 6
კოლუმბია	3 1 0 2 3-4 2
სირია	3 1 0 2 4-6 2
კოსტა-რიკა	3 1 0 2 2-4 2
„ც“ ჯგუფი	ბრაზილია
ბრაზილია	3 3 0 0 10-1 6
აშშ	3 1 1 1 4-4 3
გერ	3 1 0 2 3-4 2
შალი	3 0 1 2 1-9 1
„დ“ ჯგუფი	ერაყი
ერაყი	3 3 0 0 4-0 6
არგენტინა	3 1 0 2 3-3 2
ნორვეგია	3 1 0 2 4-5 2
ესპანეთი	3 1 0 2 4-7 2

„სპორტპროგრესი“

სპორტული ლატარიების მთა-ვარმა სამმართველომ შეაჯამა „სპო-რტპროგრესის“ 08 ტირაჟის შედე-გები, რომელიც 1989 წლის 18-19 თებერვალს გაიმართა.

ტირაჟში დაშვებულია: 3.800.039 ვარიანტი. 13 შედეგის გამოცნო-ბისთვის (4) მოგება 10 000 მანეთი, 12-ის (332) — 343 მანეთი, 11-ის (4467) — 93 მანეთი.

08 ტირაჟის მოგებები გაიცემა 1989 წლის 11 მარტიდან 11 აპრი-ლის ჩათვლით.

„სპორტპროგრესი“

სპორტული ლატარიების მთა-ვარმა სამმართველომ შეაჯამა „სპო-რტპროგრესის“ 08 ტირაჟის შედე-გები, რომელიც 1989 წლის 18-19 თებერვალს გაიმართა.

„სპორტპროგრესი“ 6 45-დან: და-შვებულია 2028069 ვარიანტი.

ექვსი ნომერი ერთმა კაცმა გა-მოიგნო, რომელიც 10 000 მანეთს მიიღებს. ხუთი ნომრის გამოცნო-ბისთვის (160) მოგება 380 მანე-თი, ოთხისთვის (4606) — 19, სა-მისთვის (58412) — 36.

„სპორტპროგრესი“ 5 38-დან: და-შვებულია 22442094 ვარიანტი. ხუთი ნომრის გამოცნობისთვის (89) მოგება 7577 მანეთი, ოთხის-თვის (14068) — 79, სამისთვის (316112) — 5.

რედაქტორი

თ. გაჩეჩილაძე.

საქართველოს წყალბურთის ფე-დერაცია იუწყება, რომ გარდა-იცვალა რესპუბლიკის ქაბუტა ნაკრები გუნდის ყოფილი წევრი, საქართველოს ქაბუტა თამაშების ჩემპიონი

გიორგი ზაურის ძე ყრუაშვილი

და სამიზნის უტყალებს განსე-ნებულის ოჯახს.

ჩვენი მისამართი:
წერილებისთვის — 380096,
თბილისი, ლენინის ქ. 14,
დებუშენისთვის — თბილისი, „ლელო“.

ჩადაცვის ბელაშონაძე:
წერილების განყოფილება — 98-97-55,
სადაცნო — 98-97-52,
ინფორმაციის განყოფილება — 98-97-53,
„მერაი“ — 98-97-26, „მარტე“ — 98-97-27.

ჩადაცვის ბელაშონაძე:
66435

საქართველოს კ. ც. -ის გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორ-დენიანი სტამბა. 380096, თბილისი, ლენინის ქ. 14, აბეჭდება ოფსე-ტური წესით საგანთო კორპუსში: ნოშარაულის, 29.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

უფ 07126